

Từ điển tiếng Nhật Từ ngữ chỉ tháng 11

Bước vào trung tuần tháng 11 thì vùng Kanto, trung bộ Nhật bản cũng bắt đầu có sương đầu mùa. Sương là hiện tượng hơi nước đọng lại thành những hạt nước nhỏ trên mặt đất sau những đêm trời quang mây tạnh và nhiệt độ xuống thấp. Tại đảo Hôc-Kai-Đô ở phía Bắc thì sương đầu mùa bắt đầu vào trung tuần tháng 10, ở khu vực Tohoku, đông bắc Nhật thì vào hạ tuần tháng 10 còn ở vùng Shikoku, phía Tây Nhật thì từ hạ tuần tháng 12 đến thượng tuần tháng 1.

Người ta thường ví những giọt sương này như bông hoa trắng xinh đẹp, mà tiếng Nhật gọi là Souka- Sương hoa. Ngoài ra người ta còn ví mái tóc bạc của con người là “Souhatsu”- trắng như sương. Từ “Soushin” là một cách khác để gọi loài ngỗng trời. Bởi cứ đến độ sương xuống là ngỗng trời lại bay đến Nhật Bản để tránh rét, cứ như là chúng đến để báo rằng sương đã xuống rồi, nên người ta gọi chúng là “Soushin” có nghĩa là “Tin sương”. Vào mùa đông tháng giá, khi phải làm việc nhiều trong nước, hay khí lạnh làm ảnh hưởng đến mạch máu, khiến cho đầu ngón tay, ngón chân hay dái tai dễ bị tấy đỏ và người ta gọi đó là hiện tượng “Shimoyake” có nghĩa là “bị bỏng vì sương”.

Tuy nhiên, tháng 11 là tháng có thời tiết ổn định nhất trong năm và có nhiều ngày “Koharubiyori” – có nghĩa là những ngày đẹp trời như mùa xuân. Người ta thường có các hoạt động vui chơi ngoài trời để tận hưởng vẻ đẹp thiên nhiên trong những ngày đẹp trời này.

ことばの歳時記 ～11月の季語～

11月も中旬になると、関東地方では「初霜（はつしも）」が降ります。霜とは晴れた寒い夜に地面の水蒸気が結晶して白く地面に付着したものです。初霜の降りる時期は、北海道で10月中旬、東北地方では10月下旬、四国地方では12月下旬から1月上旬とされています。

この霜の結晶を、白い美しい花にたとえて「霜華（そうか）」とも呼びます。また白髪（はつ）の比喻で「霜髪（そうはつ）」という熟語もあります。「霜信（そうしん）」とは、雁（がん）の別名で、霜がおりる頃になると、雁がそれを知らせるかのように飛来するからだそうです。また、寒さによる血行障害や冬場の水仕事で、手、足、耳等の先端が赤く腫れて痛がゆくなったり、熱く感じたりする「しもやけ」は「霜焼け」と書きます。

その反面11月は、1年のなかで気候の変化が少なく、いわゆる「小春日和（こはるびより）」の日々が続くため、多くの人々が自然の美しさを求める行楽に適した月でもあります。